

Kostenverdeelsystematiek Sociale Dienst Drechtsteden

aanvulling

- bonus-malusregeling
- Drechtwerk

Eindrapport

Versie 1.0.1
6 oktober
2025

Documentnaam
Kostenverdeelssystematiek Sociale Dienst Drechtsteden – aanvulling bonus-malus-regeling en Drechtwerk

Versie	Datum	Verzendlijst
0.1	7 november 2024	Ambtelijke werkgroep Directe GR Sociaal
0.2	21 juni 2025	Intern overleg GR Sociaal
0.3	19 augustus 2025	Bestuurlijke begeleidingscommissie Directie GR Sociaal,
0.9	12 september 2025	Ambtelijke werkgroep
1.0	1 oktober 2025	Bestuur GR Sociaal
1.0.1	6 oktober 2025	Bestuur GR sociaal (na correctie aantal inwoners per gemeente)

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Aanpak	4
1.3	Leeswijzer.....	4
2.	Bonus-malusregeling	6
3.	Kostenverdeelsleutel Drechtwerk.....	11
3.1	Huidige financiering.....	11
3.2	Advies	13
3.3	Nadere onderbouwing	14
Bijlage 1:	Betrokken personen	18
Bijlage 2:	Overzicht gemeentelijke participatie-initiatieven	19

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2020 en 2021 is door de GR Sociaal (de toenmalige Sociale Dienst Drechtsteden) een nieuw financieel kader opgesteld en aansluitend een nieuwe set van kostenverdeelsleutels. Gedurende het besluitvormingsproces over de verdeelsleutels is afgesproken om de ambtelijke werkgroep te laten onderzoeken hoe lokale initiatieven gestimuleerd en gefinancierd kunnen worden als die naar verwachting tot een verlaging van de zorgvraag en zorgkosten kunnen leiden. Daarbij zijn een bonus-malus regeling en een innovatiebudget als voorbeeld genoemd. De afspraak was om dit na vorming van de GR Sociaal te agenderen.

Een andere ontwikkeling is dat in 2023 Drechtwerk onderdeel is geworden van de GR Sociaal. Om die reden is gevraagd om ook voor Drechtwerk naar de financiering en dus de kostenverdeelsleutel te kijken en die waar mogelijk in lijn te brengen met de sleutel(s) van de GR Sociaal. Er zijn ook inhoudelijk redenen om naar deze kostenverdeelsleutel te kijken: de SW-populatie zal steeds verder dalen en daardoor is de huidige kostenverdeelsleutel op termijn onhoudbaar. Daarnaast is er nu meer instroom vanuit Beschut Werk. Tenslotte zijn er aanzienlijke verschillen tussen gemeenten in de omvang van uitbesteding aan Drechtwerk.

1.2 Aanpak

Om te komen tot een advies op beide onderwerpen is een werkgroep geformeerd met ambtelijke vertegenwoordiging vanuit alle (in de GR Sociaal deelnemende) gemeenten met deskundigheid van financiën en het sociaal domein.

Deze ambtelijke werkgroep is in de eerste helft van 2024 actief geweest en heeft daarbij

- lokale initiatieven op het gebied van arbeidsparticipatie geïnventariseerd,
- een selectie gemaakt van initiatieven die mogelijk voor regionale financiële ondersteuning in aanmerking komen,
- de verschillende financieringsstromen onderzocht rondom Drechtwerk en
- een aantal verschillende kostenverdeelsleutels beoordeeld.

Resultaten zijn tussentijds tweemaal voorgelegd aan een Bestuurlijke begeleidingscommissie. Deze commissie heeft geen inhoudelijk oordeel geveld over de adviezen, maar ze beoordeeld op geschiktheid voor bestuurlijke behandeling.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitkomsten van het onderzoek naar een bonus-malusregeling beschreven. In het daaropvolgende hoofdstuk is beschreven welke verdeelsleutels voor Drechtwerk worden geadviseerd.

Voor snelle lezing van dit rapport is het voldoende om de ingekaderde bevindingen en adviezen te lezen. Die worden steeds onderbouwd in de tekst die er direct aan vooraf gaat.

2. Bonus-malusregeling

De GR Sociaal heeft drie opgaven:

- Bestaanszekerheid versterken
- Ontwikkelen naar werk
- Zorgen voor ondersteuning

Voor deze opgaven en de onderliggende producten zijn in 2021 nieuwe kostenverdeelsleutels ontworpen en bestuurlijk vastgesteld. Voor Participatie is daarbij gekozen voor een verdeelsleutel op basis van het principe solidariteit. Belangrijke overweging daarbij was dat het geheel van de Drechtsteden als een regionale arbeidsmarkt wordt gezien, waarbij het ongewenst is dat er lokaal sub-optimalisatie plaats vindt: de kwaliteit van de match is belangrijker dan de plaats van tewerkstelling.

Kort voor deze besluitvorming over de verdeelsleutels is besloten dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van participatieplekken per januari 2022 overgedragen zou worden naar gemeenten. Achterliggend doel was dat “gemeenten meer ruimte krijgen om deze plekken in te bedden in de lokale infrastructuur en meer mogelijkheden zouden krijgen om regie te voeren op het lokale aanbod”, Een belangrijk instrument voor de begeleiding naar werk kwam daarmee lokaal te liggen, terwijl de financiële baten (waaronder verlaging van de kosten voor inkomensondersteuning) over alle gemeenten verdeeld bleven worden (solidariteit).¹

Omdat kosten en baten niet op dezelfde plek vallen, is het risico aanwezig dat er onvoldoende nieuwe lokale initiatieven ontstaan. Daarom werd besloten te zoeken naar een regeling om lokale initiatieven te stimuleren door een bonus-malus regeling of door een innovatiebudget.

De kosten van lokale initiatieven voor de begeleiding naar werk en participatie worden lokaal, door gemeenten, gemaakt. Succesvolle begeleiding kan resulteren in verlaging van inkomensondersteuning en die baten worden regionaal verdeeld. De lokale prikkel voor nieuwe initiatieven kan daardoor ontbreken.

Om lokale initiatieven te stimuleren is onderzoek gedaan naar een bonus-malus regeling of een innovatiebudget.

¹ Financiële baten aan Wmo-zijde hebben wel lokaal effect, omdat die kosten op basis van het verdeelprincipe profijt/nut verdeeld worden.

De ambtelijke werkgroep heeft allereerst een inventarisatie gemaakt van alle lokale initiatieven. De totale lijst (status begin 2024) bevat in totaal 23 initiatieven:

Alblasserdam	Participatieplekken Kansrijk
Dordrecht	Participatieplekken Taallessen Vrijwilligersbeleid/inzet078 No label plekken Hulplijn Dordt Dordts leerprogramma Programma Dordt West
Hardinxveld-Giessendam	Vrouwenempowerment Vluchtelingenwerk Lokale participatieplekken Meedoen in Hardinxveld
Hendrik-Ido-Ambacht	Participatieplekken Participatiecoach
Papendrecht	Participatieplekken Stapjefitter Taalgroep en taalcafé (fysiek en online) Vrijwilligerspunt
Sliedrecht	Participatieplaatsen Drechtwerk Actief Bonkelaarhuis - wijkteam
Zwijndrecht	Participatieplekken Werken in deeltijd, % verhogen

In bijlage 2 zijn de initiatieven kort omschreven.

De inventarisatie naar lokale initiatieven die arbeidsparticipatie kunnen stimuleren heeft in totaal 23 initiatieven in beeld gebracht.

In alle gemeenten zijn participatieplekken, Het aantal verschilt sterk en dat wordt duidelijk in onderstaande tabel:

Gemeente	aantal participatieplekken	aantal participatieplekken per 1000 inwoners
Alblasserdam	50	2,49
Dordrecht	350	2,93
Hardinxveld-Giessendam	14	0,76
Hendrik-Ido-Ambacht	13	0,41
Papendrecht	32	0,99
Sliedrecht	45	1,74
Zwijndrecht	160	3,57
Totaal en gemiddeld	664	2,27

Overwogen is of dit een mogelijke basis is voor een bonus-malus regeling. Het aantal beschikbare plaatsen is echter sterk afhankelijk van een groot aantal factoren (waaronder het karakter van het aanwezige bedrijfsleven) en de gemeentelijke inspanning voor deze plekken is beperkt. Daarom is deze mogelijkheid niet verder onderzocht.

Het aantal participatieplekken verschilt per gemeente sterk. De relatie met de gemeentelijke inspanning is echter zeer beperkt. Het kan daarom niet als basis dienen van een bonus-malus regeling.

De overige initiatieven zijn in gezamenlijk overleg beoordeeld op o.a.

- de omvang van de lokale kosten en
- op de vraag of de baten lokaal of regionaal zijn.

Uit de bespreking bleek dat

- veel initiatieven gericht zijn op (het profijt voor) eigen inwoners,
- veel initiatieven ook andere doelen dienen,
- kosten voor deelnemers uit buurgemeenten soms al worden doorbelast en/of
- de financiële baten vooral binnen de gemeente vallen (Wmo).

De initiatieven bedienen zowel inwoners met een uitkering op basis van de Participatiewet (P-wet) als inwoners zonder P-wet uitkering. Een financieel effect op het verlagen van de uitkeringslasten kan alleen bereikt worden bij inwoners met een P-wet uitkering of inwoners die dreigen een P-wet uitkering te ontvangen. In de praktijk zien we dat lokale initiatieven zich ook richten op niet uikeringsgerechtigden. Vanuit de maatschappelijke opgave te prijzen, maar het levert geen effect op dat mee kan wegen in een bonus/malus regeling.

Uiteindelijk zijn twee initiatieven overgebleven waar nader naar is gekeken:

Kansrijk (Alblasserdam)

Onder de vlag van Kansrijk Alblasserdam kunnen mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie een gratis MBO-opleiding volgen, en worden ze geholpen bij het vinden van een (andere) baan. In principe gaat het om onderwijs op MBO1 of MBO2-niveau dat wordt aangeboden in een praktijklokaal bij Peute Recycling BV. Omdat tegelijk beoogd wordt maatwerk te bieden, kan er ook onderwijs worden bekostigd op een ander niveau en/of op een andere plek.

In 2022 zijn de eerste 15 deelnemers gestart en tot nu toe zijn er iets van 30 deelnemers. Beoogd wordt ervoor te zorgen dat eind 2025 bij elkaar 100 deelnemers hebben deelgenomen.

Er doen mensen uit andere gemeenten aan mee. De gemeente Alblasserdam bekostigt daarvoor in principe niet het onderwijs, maar dat neemt niet weg dat dit project als zodanig heel wat inzet en middelen van de gemeente vraagt.

Bonkelaarhuis (Sliedrecht)

Het Bonkelaarhuis is een plek waar alle 'voorliggende voorzieningen in het sociaal domein zijn samengebracht. Binnen het wijkteam beschikt Sliedrecht over een medewerker die in samenwerking met de Sociale Dienst en de hulpverlening inwoners helpt te participeren. Onderscheidend daarin is dat de trajectbegeleider net een stap verder gaat in de ondersteuning door langer betrokken te blijven als iemand een extra zetje nodig heeft.

In beide initiatieven zijn geen aanknopingspunten gevonden voor een structurele bonus-malus regeling.

De adviesgroep ziet wel goede mogelijkheden voor een innovatieregeling.

Aangedragen criteria daarvoor zijn:

- het initiatief bevat een of meer nieuwe (niet eerder in de Drechtsteden uitgevoerde) elementen,
- het initiatief heeft een belangrijke leercomponent, wordt geëvalueerd en de resultaten worden met alle GRS-deelnemers gedeeld,
- het initiatief heeft als doel (of als te verwachten resultaat) een reductie van regionale participatie-kosten

Conclusie

In de geïnventariseerde initiatieven zijn geen aanknopingspunten aanwezig voor een structurele bonus-malus regeling. Wel worden mogelijkheden gezien voor een innovatieregeling.

Advies

Stel een innovatieregeling in voor lokale initiatieven. Neem daarin als criteria o.a. op dat het een (voor de Drechtsteden) nieuw initiatief moet zijn met een belangrijke leer- en evaluatiecomponent en met voldoende kans op een (substantiële) reductie van regionale participatiekosten.

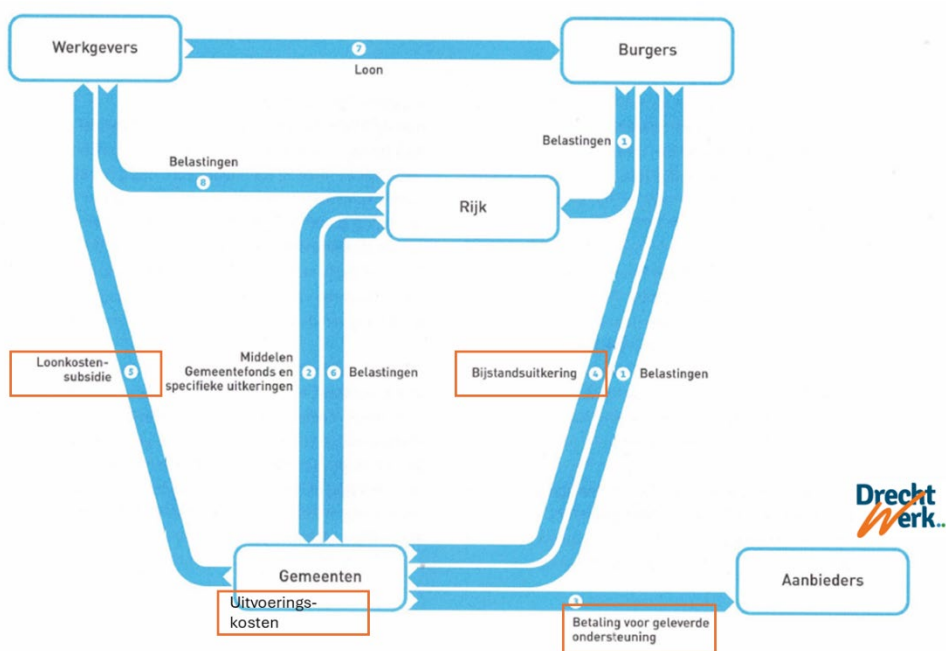
3. Kostenverdeelsleutel Drechtwerk

3.1 Huidige financiering

Drechtwerk is per 2023 organisatieonderdeel van de GR Sociaal en is een belangrijk onderdeel van de opgave 'Ontwikkelen naar werk'. Omdat in 2021 alle kostenverdeelsleutels van de GR Sociaal herzien zijn, ligt het voor de hand de kostenverdeelsleutel voor Drechtwerk daarmee in lijn te brengen.

In onderstaande figuur² is opgenomen hoe de geldstromen in de Participatiewet lopen. In oranje omkaderd zijn enkele relevante geldstromen die terugkomen in de begroting van de GR Sociaal:

- de bijstandsuitkeringen,
- de loonkostensubsidie (LKS) aan werkgevers,
- de uitvoeringskosten van gemeenten (lees: de GR Sociaal) en
- de betaling voor geleverde ondersteuning door Drechtwerk

De financiering van Drechtwerk kent vier bronnen:

- de integratie-uitkering Participatie	€ 30 mln.
- detacheringssinkomsten	€ 11 mln.
- gemeentelijke bijdragen	€ 5 mln.
- overige opbrengsten	€ 2 mln.

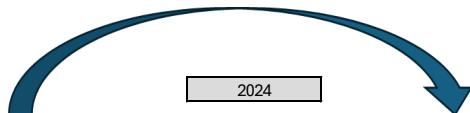
² Bron: 'Zó werkt het sociaal domein', De Argumentenfabriek, september 2021, pagina 141

Voor deze opdracht is met name de post 'gemeentelijke bijdragen' van belang, omdat die verdeeld wordt over de gemeenten die dienstverlening van Drechtwerk afnemen. Dat zijn niet alle deelnemers aan de GR Sociaal: Hardinxveld-Giessendam is aangesloten bij een andere sociale werk-/ontwikkelbedrijf.

Inhoudelijk is van belang dat per 2015 er drie wetten zijn opgegaan in de Participatiewet. Eén van de gevolgen is dat de bezetting van mensen die voorheen onder de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) bij Drechtwerk werk kregen, hun plek behouden, maar dat die groep geleidelijk kleiner zal worden. Daar tegenover staat nieuwe instroom van jonggehandicapten die deels kunnen werken en van andere mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die met extra begeleiding en aanpassingen in een beschermde omgeving kunnen werken. Deze categorie heet "Nieuw beschut" en die zal juist geleidelijk groeien.

Van de vier financieringsbronnen is de integratie-uitkering Participatie (IU Participatie) de grootste. Deze uitkering is onderdeel van het gemeentefonds, maar geen onderdeel van de algemene uitkering, omdat deze middelen niet verdeeld kunnen worden op basis van de standaard maatstaven die in de algemene uitkering als basis voor de verdeling dienen. In onderstaand voorbeeld, gebaseerd op de septembercirculaire 2023, wordt zichtbaar hoe de IU Participatie is opgebouwd:

Stand septembercirculaire 2023

		2023			2024		
CBS-code	Gemeente	Totaal budget	Beschut werk	WSW	Totaal budget	Beschut werk	WSW
SOM		30.892.750	1.572.059	29.320.691	29.981.478	1.712.264	28.269.214
482	Alblasserdam	1.447.249	76.767	1.370.482	1.435.784	83.614	1.352.170
505	Dordrecht	20.192.722	937.895	19.254.827	19.652.824	1.021.542	18.631.282
523	Hardinxveld-Giessendam	70.092	70.092	-	76.343	76.343	-
531	Hendrik-Ido-Ambacht	1.083.976	78.436	1.005.540	1.084.591	85.431	999.160
590	Papendrecht	1.884.114	113.482	1.770.632	1.847.682	123.603	1.724.079
610	Sliedrecht	2.483.447	95.125	2.388.322	2.399.309	103.608	2.295.700
642	Zwijndrecht	3.731.150	200.262	3.530.887	3.484.945	218.123	3.266.823

Zichtbaar is dat de Rijksuitkering voor de Wsw daalt en die voor Beschut werk stijgt.

De verdeling van de landelijke beschikbare budgetten is gebaseerd

- voor Wsw: op de populatie in het voorgaande jaar en de zogenaamde 'blijfkans', die per gemeente wordt gebaseerd op basis van kenmerken uit de Wsw-populatie. De blijfkans daalt naar 0% rond 2050.
- Voor Beschut werk: op het aandeel instroom Nieuw begeleiding.

Door de ambtelijke werkgroep is er vanuit gegaan dat het SW-deel van de IU Participatie beschikbaar blijft ter financiering van de kosten van Drechtwerk. In bovenstaand overzicht is de bijdrage vanuit Hardinxveld-Giessendam voor wat betreft Wsw op nul gesteld.

Uitgangspunt is dat het SW-deel van de Integratie Uitkering Participatie beschikbaar blijft ter financiering van de kosten van Drechtwerk.

De totale omvang van de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald door de totale kosten minus de inkomsten vanuit het Rijk, vanuit detacheringen en de overige opbrengsten. Dat tekort bedraagt ongeveer € 5 mln. en wordt op dit moment verdeeld over gemeenten op basis van het aantal SW-plekken per gemeente. Naarmate de SW-populatie daalt en de Nieuw Beschut populatie stijgt, is deze sleutel niet langer houdbaar: de relatie met de kosten wordt steeds kleiner. Daarom is door de werkgroep gezocht naar een nieuwe kostenverdeelsleutel.

Conclusie

Door de ontwikkelingen als gevolg van de Participatiewet is de huidige kostenverdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdragen aan Drechtwerk niet langer houdbaar.

3.2 Advies

In het eindrapport “Kostenverdeelsleutel SDD”³, zijn vier verdeelprincipes beschreven: solidariteit, draagkracht, continuïteit en nut.

- De huidige kostenverdeelsleutel van Drechtwerk is primair gebaseerd op het verdeelprincipe nut: gemeente dragen bij naar rato van het aantal SW-plaatsen dat door haar inwoners gebruikt wordt.
- De kostenverdeelsleutel voor Arbeidsparticipatie is gebaseerd op de verdeelprincipes solidariteit en nut: gemeenten dragen bij naar rato van het 3-jarig gemiddelde van het aantal bijstandsonvangers.

De werkgroep adviseert om de gemeentelijke bijdrage in twee delen te splitsen op basis van het gemiddeld aantal SW-plekken en het aantal Nieuw beschut plekken en vervolgens

- de gemeentelijke bijdrage voor de SW-plekken (blijvend) te verdelen op basis van het SW-plekken per gemeente en
- de gemeentelijke bijdrage voor Nieuw beschut te verdelen op basis van de bestaande kostenverdeelsleutel voor arbeidsparticipatie.

Gezien het stijgende aandeel van Nieuw beschut groeit de verdeelsleutel dan geleidelijk toe naar de bestaande SDD-verdeelsleutel. Dat is in lijn met de inhoudelijke ontwikkeling naar

³ versie 1.0 d.d. 9 september 2021, pagina 8

een Ontwikkelbedrijf en de integratie met andere onderdelen van de opgave 'Ontwikkelen naar werk'. Bijkomend voordeel is dat a) het herverdeeleffect voor gemeenten bij de overgang minimaal zal zijn en dat b) de knip tussen beide groepen voor Hardinxveld-Giessendam duidelijk is waardoor die gemeente alleen aan Nieuw beschut bijdraagt.

In onderstaande tabel wordt de werking van de verdeelsleutel toegelicht:

	1-jan	31-dec	gemiddeld	aandeel	gemeentelijke bijdrage	verdeelsleutel
Aantal SW-plekken	800	750	775	88%	€ 4.403.409	verdeling op basis van SW-plekken
Aantal Nieuw beschut-plekken	90	120	105	12%	€ 596.591	verdeling op basis van 3-jarig gemiddelde Arbeidsparticipatie
Totaal	890	870	880	100%	€ 5.000.000	

Advies

Verdeel de gemeentelijke bijdragen aan Drechtwerk in twee delen op basis van het gemiddeld aantal SW- en Nieuw beschut-plekken.

Verdeel het SW-deel op basis van de bestaande sleutel voor Drechtwerk

Verdeel het Nieuw beschut-deel op basis van de bestaande GRS-sleutel voor Arbeidsparticipatie.

3.3 Nadere onderbouwing

Naar aanleiding van bovenstaand advies zijn enkele aanvullende vragen gesteld:

1. Is de voorgestelde werkwijze voor de verdeling van het tekort uitvoerbaar?
2. Wordt er voldoende rekening gehouden met Nieuw beschut plekken buiten Drechtwerk?
3. Moet de totale Integratie-uitkering Participatie voor Drechtwerk beschikbaar blijven of alleen het SW-deel?
4. Is de bijdrage aan het tekort van een SW-plek vergelijkbaar met die van een Nieuw beschut plek?

Om op deze vragen antwoord te geven is in kaart gebracht welke varianten er zijn en hoe de geldstromen per variant lopen. Hiervoor zijn 6 varianten uitgewerkt.

		SW	Nieuw beschut
Binnen	bij Drechtwerk	1a	2a
Buiten	via Drechtwerk gedetacheerd bij bedrijven	1b	2b
Begeleid werk	rechtstreeks bij bedrijven	1c	2c

Bij deze varianten kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

- Het tekort van Drechtwerk heeft geen relatie met werk dat rechtstreeks bij bedrijven (1c en 2c) wordt uitgevoerd.
- Het totale tekort van Drechtwerk (ca. € 5 mln.) wordt nu nog verdeeld op basis van het aantal medewerkers SW (1a en 1b) per gemeente
- Hardinxveld-Giessendam heeft geen SW-plekken en heeft geen gemeentelijke bijdrage aan het tekort⁴
- Enkele gemeenten buiten de Drechtsteden (waaronder de BAR-gemeenten) gebruiken ook SW-plekken. Ook zij hebben geen gemeentelijke bijdrage aan het tekort.

Het hiervoor beschreven advies komt er op neer dat het tekort niet alleen verrekend wordt over 1a en 1b, maar ook over 2a en 2b. De gemeentelijke bijdragen SW blijven dan verdeeld worden over 6 gemeenten, terwijl de gemeentelijke bijdragen Nieuw Beschut dan verdeeld worden over 7 gemeenten, dus inclusief Hardinxveld-Giessendam

Wat betreft de Nieuw beschut plekken buiten Drechtwerk kan worden geconcludeerd dat die voldoende in het advies zijn meegenomen: Beschut buiten (2b) is onderdeel van de geadviseerde verdeelsleutel en Begeleid werk (2c) is niet verliesgevend.

Voor de verdeling is het belangrijk te weten of de bijdrage aan het tekort voor een SW-plek dezelfde omvang heeft als voor een Nieuw beschut plek.

Drechtwerk heeft hiervoor een globale kostenvergelijking opgesteld, mede gebaseerd op een rapport van Significant APE⁵. Uit dit overzicht blijkt dat de kosten per SW- en NB-plek elkaar op dit moment (begin 2025) niet veel ontlopen.

⁴ Uit een inventarisatie in augustus 2025 blijkt dat Hardinxveld-Giessendam wel 1 SW-plek bezet.

⁵ De kosten en uitvoering van beschut werkplekken in Nederland: cijfers, duiding en doorgroeipotentie, 17 februari 2023: <https://open.overheid.nl/documenten/636a6e13-454e-40d3-bbd4-c7aeba1af6b2/file>

Dat kan wel veranderen. Uit een gesprek met een adviseur van bureau Berenschot wordt opgemaakt dat

- de inkomsten per SW-plek de komende jaren fors gaan stijgen (bij constant macro-budget daalt het aantal SW-plekken harder dan gedacht en daardoor stijgen de inkomsten per SW-plek)
- de groei in Nieuw Beschut juist harder gaat en dat daar forse financiële problemen in de toekomst kunnen ontstaan.

Omdat de verhouding dus kan veranderen wordt voorgesteld elke 3 jaar te bezien of de verdeling van het tekort over enerzijds SW en anderzijds NB aanpassing behoeft. Die twee delen kunnen dan nog steeds op basis van de 2 geadviseerde sleutels verdeeld worden over gemeenten. De verdeling blijft dan relatief eenvoudig uitvoerbaar.

Tenslotte wordt geadviseerd om voor de begroting en verrekening een vaste peildatum te kiezen, zodat schommelingen in gemeentelijke bijdragen worden voorkomen.

Advies

Bezie elke 3 jaar hoe het tekort op een SW-plek zich verhoudt tot dat op een NB-plek en pas de verdeelsleutel daar zo nodig op aan.

Gebruik een vaste peildatum voor de begroting en verrekening, zodat schommelingen in gemeentelijke bijdragen worden voorkomen.

Het is tenslotte (financieel gezien) om het even of de Integratie-uitkering Participatie volledig voor Drechtwerk beschikbaar blijft of alleen het SW-deel. Drechtwerk maakt kosten voor Nieuw beschut. Het gebruik van het Nieuw beschut deel in de Integratie-uitkering voor Drechtwerk of voor een ander deel van de GR Sociaal (arbeidsparticipatie) zal alleen in een verschuiving van bijdragen tussen diensten resulteren.

3.4 Financiële consequenties

In onderstaand overzicht worden de financiële gevolgen van de gewijzigde kostenverdeling zichtbaar. In het rekenvoorbeeld is gewerkt met de werkelijke bezetting van Drechtwerk eind 2024 en met een ingeschatte gemeentelijke bijdrage van totaal € 5 mln.

De bijdrage wordt op basis van de bezetting eerst verdeeld in € 4,5 mln. voor SW-plekken en € 0,5 mln. voor NB-plekken. Beide bedragen worden vervolgens verdeeld over de respectievelijke kostenverdeelsleutels.

Het totaal herverdeeffect is in dit rekenvoorbeeld beperkt tot een bedrag tussen de -0,47 en +0,78 euro per inwoner. Naarmate het aantal SW-plekken daalt en het aantal NB-plekken stijgt, zal dit vanzelfsprekend wijzigen.

Aantallen eind 2024	Alblasserdam	Dordrecht	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Aantal SW-plekken Drechtsteden	38	418	1	32	45	66	88	688
Aantal SW-plekken overig								107
Aantal SW-plekken totaal								795
Aantal Nieuw Beschut plekken								96
Aantal plekken totaal								891
Verdeelsleutel Drechtwerk	5,52%	60,76%	0,15%	4,65%	6,54%	9,59%	12,79%	100%
Verdeelsleutel Arbeidsparticipatie	5,12%	54,49%	2,85%	5,39%	7,61%	7,28%	17,26%	100%
Rekenvoorbeeld bij tekort van	€ 5.000.000							
(alle bedragen in €)								
	Alblasserdam	Dordrecht	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Huidige bijdrage	€ 276.163	€ 3.037.791	€ 7.267	€ 232.558	€ 327.035	€ 479.651	€ 639.535	€ 5.000.000
Voorgestelde bijdrage WSW	€ 246.408	€ 2.710.487	€ 6.484	€ 207.501	€ 291.799	€ 427.972	€ 570.629	€ 4.461.279
Voorgestelde bijdrage NB	€ 27.582	€ 293.549	€ 15.354	€ 29.037	€ 40.997	€ 39.219	€ 92.983	€ 538.721
Voorgestelde bijdrage totaal	€ 273.990	€ 3.004.035	€ 21.838	€ 236.538	€ 332.795	€ 467.190	€ 663.612	€ 5.000.000
Herverdeeleffect per gemeente	€ -2.172	€ -33.755	€ 14.571	€ 3.980	€ 5.761	€ -12.461	€ 24.077	€ -
Aantal inwoners (sept 2024)	20.314	122.070	18.762	32.689	32.178	26.261	44.674	297.148
Herverdeeleffect per gemeente per inwoner	€ -0,11	€ -0,28	€ 0,78	€ 0,12	€ 0,18	€ -0,47	€ 0,54	
Stijging bijdrage per gemeente in %	-1%	-1%	200%	2%	2%	-3%	4%	

De gemeente Hardinxveld-Giessendam draagt nu nog niet bij aan de kosten van Drechtwerk⁶. In het voorbeeld wordt er vanuit gegaan dat Hardinxveld-Giessendam voor de SW-plek die al bezet wordt, nu ook gaat betalen volgens de bestaande verdeelsleutel en daarnaast haar bijdrage levert aan de Nieuw Beschut plekken volgens de voorgestelde verdeelsleutel voor NB-plekken. Dat resulteert in een bijdrage in dit voorbeeld van in totaal 22 k€.

⁶ In het rekenvoorbeeld hierboven is voor een zuivere vergelijking hier wel van uitgegaan.

Bijlage 1: Betrokken personen

Bestuurlijke begeleidingscommissie:

- Dagelijks bestuur
portefeuillehouder bedrijfsvoering
Ronald de Meij
- Algemeen Bestuur
Cees Paas
- GR Sociaal
Jos van Batenburg /
Ronald van Drogenbroek
Hans Polderman /
Gerard Hoogendijk

Ambtelijke werkgroep:

- Alblaserdam
Wilfred Boele
- Dordrecht
Nella de Leeuw
Lesley Holstein
Michiel de Rijke
- Hardinxveld-Giessendam
René Backer
Sharelle Hartman
- Hendrik Ido Ambacht
Fokko Alkema
Monique de Heer
- Papendrecht:
Wim Millenaar van Herwijnen
Dorien van Petersen
- Sliedrecht
Jeroen Loeve
Sander Meulendijks
- Zwijndrecht
Marjon Dekker
Maaïke van Zwieten
Jos van Batenburg
Ronald van Drogenbroek
Gerard Hoogendijk
Peter Kooijman
Leen Mulder
Geraldine de Vries

Externe ondersteuning

- Bosland Advies & Projectmanagement
Gert Jan Bosland

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke participatie-initiatieven (status: begin 2024)

Gemeente	Naam initiatief	Korte omschrijving	Doel	Fase	Contactpersoon (voor evt. toelichting)
Alblasserdam	Participatieplekken	Er worden ongeveer 50 participatieplekken aangeboden bij een variëteit aan lokale leerwerkbedrijven. Hier participeren mensen met behoud van uitkering. De mate waarin de activiteiten als 'werk' beschouwd kunnen worden varieert tussen de organisaties. Relevant in het licht van de verdeelsleutel: per februari 2024 zijn er 38 plekken ingevuld, en 23 daarvan door Alblasserdammers. Ik meen dat er ook gemeenten zijn waar er geen mensen worden toegelaten bij de participatieplekken die niet in die gemeente woonachtig zijn.	meedoen / actief zijn. Indien mogelijk is het een opstap naar uitstroom uit de bijstand. In de praktijk is/zijn dit er één/enkelen per jaar.	lopend	Wilfred Boele, Erika Groesbeek
Alblasserdam	Kansrijk	Onder de vlag van Kansrijk Alblasserdam kunnen mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie een gratis MBO-opleiding volgen, en worden ze geholpen bij het vinden van een (andere) baan. In principe gaat het om onderwijs op MBO1 of MBO2-niveau dat wordt aangeboden in een praktijklokaal bij Peute Recycling BV. Omdat tegelijk beoogd wordt maatwerk te bieden, kan er ook onderwijs worden bekostigd op een ander niveau en/of op een andere plek. In 2022 zijn de eerste 15 deelnemers gestart en tot nu toe zijn er iets van 30 deelnemers. Beoogd wordt ervoor te zorgen dat eind 2025 bij elkaar 100 deelnemers hebben deelgenomen. Er doen mensen uit andere gemeenten aan mee. De gemeente Alblasserdam bekostigt daarvoor in principe niet het onderwijs, maar dat neemt niet weg dat dit project als zodanig heel wat inzet en middelen van de gemeente vraagt.	Een impuls geven aan het arbeidspad van mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie.	lopend	Wilfred Boele, Peter Wemmers
Dordrecht	Participatieplekken	Het bieden van 350-400 plaatsen bij met name leerwerkbedrijven gericht op meedoen	Meedoen, maatschappelijk nuttig, evt doorsroom	Lopend	Lesley Holstein
Dordrecht	Taallessen	bieden van taallessen bij de bibliotheek (naast inburgering en WEB)	taalniveau verhogen, netwerk opbouwen. Meedoen in de samenleving.	Lopend	Lesley Holstein
Dordrecht	Vrijwilligersbeleid/inzet078	o.a. matching vraag en aanbod van vrijwillige arbeid	Meedoen, maatschappelijk nuttig, evt doorsroom	Lopend	Lesley Holstein
Dordrecht	No label plekken	(ontmoetings)plekken in de wijk cq voorzieningen voor inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt (DOOR, Spectrum, Vogelnest)	actief leven van deelnemers stimuleren, deelnemers activeren en waar mogelijk kans op betaald werk vergroten	Lopend	Lesley Holstein

Gemeente	Naam initiatief	Korte omschrijving	Doel	Fase	Contactpersoon (voor evt. toelichting)
Dordrecht	Hulplijn Dordt	mogelijkheden om als inwoners hulp te krijgen (oa sociale hulp zoals oppas, taalondersteuning, coaching)	laagdrempelige ondersteuning van inwoners	Lopend	Lesley Holstein
Dordrecht	Dordts leerprogramma	Jeugdigen/jongeren beter ondersteunen en achterstanden wegwerken door extra onderwijstijd	Onderwijsachterstanden wegwerken en voorkomen en daarmee meedoen (ook via werk) in een latere levensfase verhogen	Lopend	Lesley Holstein
Dordrecht	Programma Dordt West	Gebiedsgerichte aanpak (inclusief sociale ontwikkeling en verbeteren perspectief van de inwoners)	Gebied en inwoners op hoger plan helpen	Lopend	Lesley Holstein
Hardinxveld-Giessendam	Vrouwenempowerment Vluchtelingenwerk	Het Vrouwenproject Empowerment en participatie is een project dat ontwikkeld is om vrouwelijke statushouders bewust te maken van hun eigen mogelijkheden en kwaliteiten om zo meer zelfvertrouwen te creëren. Van hieruit wordt ingezet op het vergroten van de participatie (opleiding, stage, vrijwilligerswerk, betaald werk). Het project bestaat uit intensieve individuele begeleiding en groepsbijeenkomsten.	Het doel van het pilotproject in Hardinxveld-Giessendam is om in 2024 8 vrouwelijke statushouders stapsgewijs te laten groeien in een persoonlijk dynamisch traject naar participatie en uiteindelijk, waar mogelijk, betaald werk.	Opstart	Evertine van Alphen
Hardinxveld-Giessendam	Lokale participatieplekken	Uitvoering lokale participatieplekken. Matchingsunit MEE vervult centrale rol om mensen met een arbeidsbeperking te matchen naar lokale organisaties en ondernemers (leerwerkbedrijven) die participanten een plek bieden. Er is plaats voor 12-14 participanten. De MU heeft een tweeledige opdracht: matchen reguliere participanten + 'Meedoen in Hardinxveld' (zie hieronder)	Inwoners met een arbeidsbeperking laten participeren.	Lopend	Sharelle Hartman
Hardinxveld-Giessendam	Meedoen in Hardinxveld	De Machtingsunit biedt deze deelnemers extra begeleiding om te gaan participeren en arbeidsvermogen te onderzoeken. Het gaat vaak om mensen die een beetje uit beeld zijn verdwenen en al jaren weinig om handen hebben. Bij voorkeur wordt deze groep geplaatst bij Leerwerkbedrijven waar een mogelijkheid bestaat tot doorstroming naar een subsidie of reguliere baan. Dit vergt nauwe samenwerking met de klantregisseur SDD en het leerwerkbedrijf.	Extra inzet op statushouders ('oude wetters') /genationaliseerden, die een uitkering van de SDD ontvangen. Ontwikkelen en toeleiden naar (betaald) werk.	Lopend	Evelien Verhagen-Flikweert / Sharelle Hartman
Hendrik-Ido-Ambacht	De participatieplekken van Ambachtse Bedrijven en van de Kringloopwinkel Hebbes			Lopend	Fokko Alkema
Hendrik-Ido-Ambacht	De participatiecoach van stichting Vluchtelingenwerk, die Oekraïense vluchtelingen helpt bij participatie.			Lopend	Fokko Alkema

Gemeente	Naam initiatief	Korte omschrijving	Doel	Fase	Contactpersoon (voor evt. toelichting)
Papendrecht	Participatieplekken				Dorien van Petersen
Papendrecht	Stapjefitter	Stapjefitter is een bewezen interventie van een half jaar, die inspeelt op het verbeteren van de leefstijl, het zelfvertrouwen, de zelfwaardering en het uitbreiden van het sociale netwerk. Stapjefitter vergroot de kans op re-integratie door een toename van een gezonde leefstijl en competenties voor (vrijwilligers)werk. Doelgroep zijn bijstandsgerechtigden op de participatieladder trede 1/2	Vergroten re-integratie van bijstandsgerechtigden met een afstand tot de arbeidsmarkt	Lopend	Dorien van Petersen, Heidi van Dam
Papendrecht	Taalgroep en taalcafé (fysiek en online)	Bieden van taallessen bij de bibliotheek (naast inburgering en WEB)	taalniveau verhogen, netwerk opbouwen. Meedoen in de samenleving.	Lopend	Dorien van Petersen
Papendrecht	Vrijwilligerspunt	Matchen vraag en aanbod vrijwilligerswerk	Meedoen, maatschappelijk nuttig, evt doorstrom	Lopend	Dorien van Petersen , Demi van Holten
Sliedrecht	Participatieplaatsen	In Sliedrecht beschikken we over 45 participatieplaatsen.	Heeft als doel om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te activeren en waar mogelijk te ontwikkelen.	lopend	Jeroen Loeve
Sliedrecht	Drechtwerk Actief	In Sliedrecht beschikken we over een lokale locatie van Drechtwerk Actief. Hier zijn ongeveer 50 medewerkers actief waarvan het grootste gedeelte afkomstig uit Sliedrecht.	Bieden van een passende vorm van werk, dagbesteding en bijdrage aan de ontwikkeling.	lopend	Jeroen Loeve
Sliedrecht	Bonkelaarhuis - wijkteam	Binnen het wijkteam beschikken we over een medewerker die in samenwerking met de Sociale Dienst en de hulpverlening inwoners help te participeren.	Bijdragen aan de ontwikkeling van inwoensr richting een vorm van daginvulling zoals, opleiding, vrijwilligerswerk en werk.	lopend	Jeroen Loeve
Zwijndrecht		Werken in deeltijd, % verhogen (in Drechtsteden lager dan NL gemiddelde).	Bestaanszekerheid, verminderen armoede, minder uitkering		